ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ВСП «ІІНО КНУБА
_____О.С.Даневич
01 жовтня 2020 року

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ВИЗНАННЯ ТА ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЗДОБУТИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ТА ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ «ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ»

Введено в дію наказом
ВСП «ІІНО КНУБА»
від 01.10.2020 № 04-03/33

Київ 2020

1. Загальні положення

1.1. Положення про визнання та зарахування результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті відокремленого структурного підрозділу «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури» (далі – Положення) регламентує порядок зарахування у відокремлений структурний підрозділ «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури» (далі – ВСП «ІІНО КНУБА») здобувачам освітніх ступенів (бакалавра, магістра) результатів неформальної освіти, яка здобувалася за освітніми програмами та не передбачала присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але могла завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій при навчанні на території України чи за її межами, а також інформальної освіти, яка здійснювалася здобувачами у порядку самоосвіти. Положення також застосовується для зарахування результатів неформальної освіти за умови використання інших кредитних систем на основі здійснення експертного оцінювання і визнання навчальних досягнень, кваліфікацій здобувача шляхом автоматичного трансферу кредитів з використанням європейського трансферу та накопичення кредитів ЄКТС і європейської системи переведення оцінок EGRACONS (Egracons Grade Conversion System).

1.2. Положення про визнання у ВСП «ІІНО КНУБА» результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.13.2013 р. №11341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Положення «Про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, Наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у закладах вищої освіти.

1.3. Положення затверджується Вченою радою ВСП «ІІНО КНУБА» та вводиться в дію відповідним наказом керівника.

2. Основі терміни і їх визначення

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань,

спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (далі – ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Кредити присвоюються здобувачам після завершення необхідної навчальної діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що підтверджується належним оцінюванням.

Освітня кваліфікація – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей). Кваліфікації за обсягом класифікуються на повні та часткові. Кваліфікація вважається повною в разі здобуття особою повного переліку компетентностей відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, що можна ідентифікувати, спланувати, оцінити та виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. Результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної, неформальної чи інформальної освіти.

Засоби вимірювання результатів неформального чи інформального навчання – екзаменаційні білети, контрольні та тестові завдання, кваліфікаційні пробні роботи, інструменти, обладнання, матеріали та інші засоби відповідно до рівня кваліфікації та технологічних вимог.

Перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті – це процес визнання в системі формальної освіти знань, умінь та інших компетентностей, набутих у неформальній чи інформальній освіті.

3. Характеристика неформальної освіти

3.1. В Україні існування неформальної освіти охоплює наступні галузі: позашкільна освіта; післядипломна освіта та освіта дорослих; громадянська освіта (різнопланова діяльність громадських організацій); шкільне та студентське самоврядування (через можливість набуття управлінських, організаторських, комунікативних та ін. умінь); освітні ініціативи, спрямовані на розвиток додаткових умінь та навичок (комп'ютерні та мовні курси, гуртки за інтересами тощо). Неформальна освіта не має вікових, професійних чи інтелектуальних обмежень щодо учасників, нерідко не обмежується часовими рамками. Неформальна освіта може бути додатковою, альтернативною та/або суміжною (доповняльною) до формальної освіти, може бути короткотерміновою і невеликої або великої інтенсивності, зокрема у формі програм неакадемічних обмінів, стажувань, короткотермінових курсів, конференцій, семінарів, олімпіад, практичних занять, літніх чи зимових шкіл, бізнес-шкіл, майстер-класів, тренінгів, курсів тощо.

3.2. Головна ознака неформальної освіти – добровільність і щирий інтерес до предмету навчання.

3.3. Принципи неформальної освіти:

- навчання з урахуванням поточних потреб зв'язку з життям (забезпечення освітніх потреб як суспільства загалом, так і окремого громадянина);
- гнучкі програми вибору змісту, форм, методів, терміну навчання;
- визнання права на освіту як одного із провідних фундаментальних прав людини у будь-якому віці, орієнтація на загальнолюдські цінності та ідеали гуманізму;
- системність в особистісному і професійному розвитку.
- доступність, безперервність й наступність освіти;
- визнання результатів попереднього навчання;
- взаємодія і партнерство державних органів, недержавних і громадських організацій у забезпеченні розвитку неформальної освіти дорослих;
- урахування особливостей культурно-освітніх потреб різних категорій дорослого населення.

3.3. Основні характеристики неформальної освіти:

- організована та має підтримку, яка надається фахівцем або навчальною системою в тих чи інших галузях знань і практичних навичок;

- може мати конкретні цілі навчання або бути спрямованою на загальне підвищення розумово-пізнавальної і творчої діяльності;
- не обмежена географічно, може бути доступною у будь-якій точці світу;
- не обмежена часом, але, як правило, короткострокова;
- більш гнучка, ніж формальна, швидше реагує на потреби ринку; - застосовує інноваційні методи навчання.

Заклади вищої освіти чи організації, що займаються неформальною освітою, зазвичай, не присуджують кваліфікацій і не провадять формального оцінювання навчальних досягнень учасників.

Розширення застосування неформальної освіти може бути корисним:

- для суспільства в цілому (сприяння демократизації, розвитку громадянського суспільства, громадської активності та лідерства; вирішення проблеми дозвілля молоді та осіб похилого віку);
- для формальної освіти (можливість гнучко та швидко реагувати на потреби ринку праці та послуг, задовольняючи вимоги здобувачів та роботодавців і доповнюючи освітні пропозиції;
- зростання мотивації учасників навчально-виховного процесу, їхньої особистісної зацікавленості);
- розвиток громадянських навичок;
- можливість самостійного вибору часу, місця, тривалості навчання.

4. Порядок перезарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

4.1. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством. Право на визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

4.2. Перезарахування результатів здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач вищої освіти досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається.

4.3. Визнання результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті поширюється лише на нормативні дисципліни ОП, оскільки вибіркові дисципліни здобувач може обирати самостійно з широкого переліку, що дає йому змогу вивчати те, що є для нього більш пріоритетним і бажаним, а також забезпечує формування його індивідуальної освітньої траєкторії.

4.4. ВСП «ІІНО КНУБА» може визнати результати навчання здобуті у неформальній чи інформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів передбачених ОП, але не більше 6 кредитів

на бакалаврському рівні освіти та не більше 5 кредитів на магістерському рівні освіти в межах навчального року.

4.5. Перезарахуванню можуть підлягати результати навчання шляхом неформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (курсовій роботі, курсовому проекту, контрольній роботі тощо), які передбачені робочою програмою (силабусом) даної навчальної дисципліни.

4.6. Для перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здобувач подає директору інституту:

- заяву;
- завірені у встановленому порядку копії документів, що підтверджують участь здобувача у заході неформальної освіти (свідоцтва, сертифікати, дипломи тощо, які підтверджують ті вміння, які здобувач отримав під час навчання). У випадку подання зазначених документів іноземною мовою заявник подає їх переклад, нотаріально завірений в установленому порядку;
- опис заходу неформальної освіти (інформаційний лист, запрошення, програма тощо);
- опис змісту та результатів інформальної освіти.

4.7. Заяву про зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін здобувач вищої освіти подає протягом перших 10 робочих днів від початку семестру задля того, щоб у випадку відмови у їх зарахуванні він мав би можливість пройти підготовку з відповідної дисципліни у повному обсязі.

4.8. Визнання результатів навчання набутих у неформальній або інформальній освіті передбачає такі обов'язкові етапи:

4.8.1. Розпорядженням директора створюється фахова комісія, яка визначає можливість, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання, які були набуті у неформальній або інформальній освіті. До складу фахової комісії входять (не менше 3-х осіб):

- заступник директора з навчально-методичної роботи;
- гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач;
- науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання дисципліни, що пропонується до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті.

4.8.2. Комісія може рекомендувати: повне зарахування, часткове зарахування та відмову у зарахуванні результатів неформальної освіти.

Повне зарахування результатів неформальної освіти рекомендують у випадку, коли вивчена дисципліна співпадає із запланованими результатами навчання (компетентностями) або має несуттєві відмінності, а також близька за обсягом і змістом (не менше, ніж на 75 %).

Часткове зарахування рекомендують у тому випадку, коли дисципліну визнають не повністю, і за деякими темами необхідно додатково проводити переатестацію. У цьому випадку зарахування дисципліни здійснюється за результатами виконання індивідуального завдання, складеного екзамену або пройденої співбесіди.

4.8.3.Фахова комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду із здобувачем та/або перезараховує результати навчання, або призначає атестацію.

4.8.4.Фахова комісія приймає до уваги результати неформального навчання та може присвоїти кредити з дисциплін, що відповідають вимогам відповідної освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей. Фахова комісія визначає змістовну відповідність результатів неформального навчання та навчальних дисциплін, керуючись переліком компетентностей і результатів навчання, досягнення яких передбачене освітньою програмою здобувача. На основі робочої програми (силабусу) навчальної дисципліни комісія визначає обсяги перезарахування в кредитах ЄКТС.

4.8.5.Фахова комісія визначає метод оцінювання результатів навчання, відповідно до робочої навчальної програми. Здобувачу надається можливість ознайомитися з робочою програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. Якщо робочою навчальною програмою передбачено виконання письмової роботи з даної дисципліни (курсової роботи, курсового проекту, тощо), то здобувача ознайомлюють із переліком тем письмової роботи. Також здобувача ознайомлюють з критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів.

4.8.6.Підсумкова оцінка зазначається згідно документа здобувача, що підтверджує участь у заході неформальної освіти. Комісія в обов'язковому порядку визначає підсумкову оцінку за її відсутності в документі (сертифікаті, свідоцтві тощо). У випадку відсутності підсумкової оцінки комісія проводить контрольний захід.

4.8.7.Фахова комісія надає 5 робочих днів для підготовки здобувача до підсумкового контролю (з кожної навчальної дисципліни) та 10 робочих днів для написання письмової роботи (за необхідністю).

4.8.8.Підсумковий контроль проводиться у вигляді письмового екзамену. Фахова комісія виставляє підсумкову оцінку за прийнятою у ВСП «ІІНО КНУБА» шкалою ЄКТС. За підсумками роботи фахова комісія складає протокол, у якому міститься висновок про повне (часткове) зарахування чи незарахування відповідної навчальної дисципліни. У випадку прийняття рішення про повне зарахування Здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни. Під час повного зарахування результатів неформального навчання зберігають раніше отриману оцінку навчальних досягнень студента (якщо така відображена в документах).

4.8.9.За наявності сертифікату з іноземної мови на рівні В2 та вище дисципліна «Іноземна мова» обов'язкової частини навчальних планів усіх

спеціальностей усіх рівнів перезараховується з підсумковою оцінкою «відмінно».

4.8.10.Якщо здобувач під час екзамену отримав менше 60 балів, то йому не зараховуються результати навчання у неформальній або інформальній освіті.

4.8.11.За підсумками оцінювання фахова комісія оформляє протокол, у якому міститься висновок щодо зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни, вивчення якої здійснювалося у неформальній або інформальній освіті.

4.8.12.У випадку прийняття фаховою комісією рішення про зарахування навчальної дисципліни в цілому, співробітник інституту вносить до навчальної картки здобувача: назву зарахованої дисципліни, загальну кількість годин/кредитів, підсумкову оцінку оцінка та вказується підстава щодо перезарахування (номер протоколу). Якщо зарахуванню підлягають окремі розділи чи теми – результати атестації з заходу неформальної освіти в обов'язковому порядку враховуються викладачем при визначені підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

4.8.13. У разі негативного висновку комісії щодо визнання результатів неформальної чи/та інформальної освіти здобувач має право звернути з заявою про апеляцією до директора ВСП «ІІНО КНУБА». Директор своїм наказом створює апеляційну комісію у складі науково-педагогічних працівників випускової кафедри, які не входили до складу фахової комісії. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

5. Прикінцеві положення

5.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження Вченою радою ВСП «ІІНО КНУБА».

5.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

Схвалено Вченою радою
ВСП «ІІНО КНУБА»
протокол № 20 від 29.09.2020

Заступник директора
з навчально-методичної роботи Н.В. Салоїд